

[Arnth Jensen.]

gænger havde. Rundt omkring i Landet har det ærede Medlem Hr. Borgbjerg jo forkyndt, at hele Reformen vilde koste 2—3 Mill. Kr. i aarlig Merudgift med Halvdelen for Staten og Halvdelen for Kommunerne. Det glædede mig, at den højtærede Minister ikke lod sig forlede til at bruge disse Tal ved Forelæggelsen, men kun talte om, at Reformen vilde betyde øgede Udgifter. Ganske vist advarede han imod at overvurdere disse, men han er ganske sikkert som vi andre overbevist om, at de Tal, der er nævnt, er meget stærkt undervurderede. De kan simpelt hen slet ikke holde — ikke engang til øgede Lærerudgifter. Og efter mine Beregninger vil Anlægsudgifterne efter Lovforslagets Gennemførelse alene for Landsbyskolerne beløbe sig til meget store Millionbeløb. Dette kan man efter vor Mening med de økonomiske Vilkaar, der hersker i vort Land, ikke byde de i Forvejen meget haardt anspændte Landkommuner, og jeg tror, at man ved at trumfe disse Udgifter igennem nu meget let vilde komme til at vække en saadan Uvilje imod Reformen, at man langtfra opnaaede det, man tilsigtede med dem.

Selvfølgelig er der mange Enkeltheder i Lovforslaget, der kunde omtales, f. Eks. Ønskeligheden af en Formaaalsparagraf, Paragrafferne om Religionsundervisningen, hele Mulktssystemet, Spørgsmaalet om Straf i Skolen, ja, ogsaa saadan et Spørgsmaal som det, der populært er blevet kaldt „Luseparagraffen“, kunde der være Tale om at tage op. Dette skal jeg nu ikke fordybe mig i — det hører bedre hjemme i Udvalgsarbejdet. Jeg har kun søgt at fremdrage Hovedlinierne, saaledes som vi kunde tænke os Lovforslaget formet. „Hvor der er Vilje, er der Vej“, siger det gamle Ord, og er der fra den højtærede Undervisningsministers og Flertalspartiernes Side her i Salen virkelig Vilje til at søge dette for vort Samfund livsvigtige Spørgsmaal løst paa bred Basis, saa kan jeg tilsige mit Partis Forhandlingsvillighed under Forudsætning af, at der levnes os rimelig Tid til Fremsættelse af vore Tanker i Lovforslags Form, og under Forudsætning af, at Forslagene til enhver Tid underbygges af saa paalidelige økonomiske Beregninger, som det er menneskeligt muligt at fremskaffe.

Vesterager: Det Forslag, som her er til Behandling, er en Ary fra den foregaaende Undervisningsminister. Den nuværende højtærede Undervisningsminister har jo modtaget det, og man kan vel forøvrigt godt

sige, at han har vedgaaet Arv og Gæld, for der er ikke foretaget nogen som helst Ændring. Forslaget er fremsat akkurat i den Skikkelse, hvori det sluttelig forelaa i sidste Rigsdagssamling. Man havde maaske med nogen Grund kunnet vente, at der vilde have været Forandringer, men det er altsaa ikke sket foreløbig. Om Forhandlingsviljen hos den nuværende højtærede Undervisningsminister kan man jo ikke udtale sig endnu. Vi maa altsaa vente at se, hvad der kan opnaas her.

Det, der for mig er Grund til at drage frem ved denne første Behandling, er Betænkningen af 27. April 1935. Der har vi fra mit Partis Side givet Udtryk for de Betæneligheder, som vi havde ved Forslagets Ophøjelse til Lov, først og fremmest økonomiske, men ogsaa principielle Grunde, men vi anerkendte samtidig, at den daværende Undervisningsminister havde stillet ret omfattende Ændringsforslag, som efter vor Mening var en Forbedring af Forslaget, og der kunde altsaa være Tale om en Realitetsforhandling, som maaske kunde føre til et heldigt Resultat og bidrage til en lykkelig Udvikling for vort Skolevæsen. Vi erkender, at der er Mangler ved vort Skolevæsen, men paa den anden Side kan vi slet ikke følge det ærede Medlem Hr. Borgbjerg, naar han udtaler, at det er en Skandale med Landsbyskolen. Jeg maa heroverfor gøre Indsigelser. Jeg vil haabe, at den nuværende højtærede Undervisningsminister ser lidt mere forstaaende paa Landsbyskolen. Naar man rejser gennem Landet, hvad jeg jo har rig Lejlighed til, og ser de mange smukke Skolebygninger, der er opført, og naar man kender lidt til det Arbejde, der udføres i disse Skoler, og ogsaa kender noget til den Aand og Kultur, som raader der, kan man godt uden at kritisere til andre Sider tillade sig at have den Mening, at Landsbyskolen maaske i mange Henseender staar akkurat lige saa højt som Købstadskolen. Men i hvert Fald kan man nok tale om de forskellige Mangler uden at komme i Nærheden af saa stærke Udtryk som Skandale.

I Betænkningen af 27. April 1935 har vi, som jeg før omtalte, givet Udtryk baade for Betæneligheder og Ønsker. De økonomiske Forhold i Kommunerne er jo ikke bedre, end de var, da vi afgav vor Betænkning, og det er naturligt at minde om, at vi altid har fastholdt den Opfattelse, at det var Kommunalbestyrelserne, der maatte have Ansvaret for det økonomiske, og at det altsaa var Kommunalbestyrelserne, der maatte skønne over, hvorvidt det var